

Knorrendicke unter 2—3 cm liegt, zu tolerieren. In Ostdeutschland z. B. wo diese Standarde ausführlich ausgearbeitet sind, toleriert man bei der besten Klasse des Sägeholzes diese Äste bis zu 4 cm. Wenn man aber die Überwallungsäste nur nach ihrer Anzahl im laufenden Meter des Stammes bestimmen will, sollte man wenigstens 3 solche Äste pro Meter tolerieren und demnach die Güteklassen der Sägeblöcke mehr nach anderen schädlicheren Holzfehlern, insbesondere nach dem faulen oder sternartigen Rotkern bestimmen. Diesbezüglich soll auch die untere Qualitätsgrenze der Sägeblöcke, das ist deren III. Klasse genau bestimmt werden.

Bei den Schälböcken werden nach unserem Standard die Überwallungsäste richtig nach der Überwallungstiefe in Betracht gezogen und sind im inneren Teil des Blockes, wo unbrauchbares Holz toleriert wird, zugelassen.

OSEBNE VESTI

UMRL JE DR. MAKS WRABER

902.1

Dva dni potem ko je občni zbor Zveze inženirjev in tehnikov gozdarstva in industrije za predelavo lesa Slovenije imenoval dr. Maksa Wrabra za svojega častnega člana nas je presunila vest, da nas je za vedno zapustil. Ne le drugje, tudi v gozdarskih strokovnih vrstah bo za našim biologom in znanstvenikom, enim izmed utemeljiteljev slovenske fitocenologije, ostala velika vrzel. Zapustila nas je osebnost izredne delovne in človeške veličine.

Dr. Maks Wraber se je rodil dne 16. septembra 1905 v Kapli na Kozjaku. Morda je že tamkajšna zelo razgibana in pestra gozdnata narava vplivala na njegovo kasnejšo delovno in znanstveno usmeritev. Leta 1926 je maturiral na klasični gimnaziji v Mariboru in diplomiral čez štiri leta na filozofski fakulteti v Ljubljani iz biologije. V svojih znanstvenih pogledih in delovnih metodah je bil dr. Maks Wraber izrazit dialektik. To pa se je pokazalo zelo zgodaj, saj se je kot biolog kaj kmalu usmeril na tisto strokovno in znanstveno področje, kjer prihajajo kar najbolj do izraza kompleksno delujoče in zamotane naravne zakonitosti ter nenehne količinske in kakovostne spremembe. To pa je področje ekologije in fitocenologije. Specializiral se je na univerzi v Münchnu in na geobotaničnem inštitutu v Montpellierju. Prav tu se je odločilo njegovo kasnejše delo, tako pomembno tudi za naše gozdarstvo: spoznal je osnove fitocenološke šole Braun-Blanqueta, ki jim je ostal zvest prav do zadnjega. Leta 1933 je bil promoviran kot prvi doktor botanike na ljubljanski univerzi. Služboval je nato kot suplent na gimnaziji v Bjelovaru, nato kot gimnazijski profesor v Ljubljani, po vojni pa v Kranju. Svojega dela torej ni začel na kaki znani znanstveni instituciji, vendar se je tudi kot srednješolski pedagoški delavec nenehno strokovno spopolnjeval in obenem zavzeto posvečal svojemu vsakdanjemu delu.

Kmalu po ustanovitvi Gozdarskega inštituta Slovenije se je njegovo delo temeljito spremenilo. Na inštitutu, kjer se je zaposlil se je začela njegova široko zasnovana dejavnost na področju geobotanike in fitosociologije, postal je prvi gozdarski biolog. Neuravnovešene razmere prvih povojnih let so ga kasneje prestavile k Sekciji za pogozdovanje in melioracijo Krasa v Sežani in v Prirodoslovni muzej Slovenije. Leta 1955 je prišel na inštitut za biologijo Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Tu se je njegova delovna energija sprostila v velikem poletu. Dr. Maks Wraber se ni nikoli izognil drobnemu, a nujnemu vsakodnevemu delu, ki ga je terjalo vodstvo geobotaničnega oddelka. Poleg nenehnega znanstvenega pa tudi neposredno terenskega dela, je opravljal še vrsto zahtevnih in napornih nalog v domačem in tujem znanstvenem krogu. Ves ta čas se je bavil s fitocenološkim proučevanjem gozdne vegetacije v Sloveniji. Prav tu se je združevala njegova znanstvena misel z neposrednimi potrebami gojenja gozdov. Njegovi znanstveni izsledki so bili vedno namenjeni tudi gojiteljem gozdov v operativi. V kartiranje gozdne vegetacije je vnesel premnoge svoje poglede, odločilno je bilo njegovo delo pri vegetacijskem kartiranju Slovenije pa tudi Jugoslavije. Med jugoslovanskimi fitocenologi je zavzemal eno najodločilnejših mest, prav tako pa je bil upoštevan v svetu, posebno med srednjeevropskimi fitocenološkimi znanstveniki. Leta 1969 je bil izvoljen za dopisnega člana italijanske akademije za gozdarske vede (Accademia Italiana di Scienze forestali) v Firencah in za dopisnega člana Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Bil je podpredsednik Vzhodnoalpske-dinarske sekcije za fitosociologijo, s sedežem v Trstu in vodja jugoslovanske delegacije pri mednarodni komisiji za varstvo alpskih področij (Commission internationale pour la protection des régions alpines). Imenovan je bil za častnega člana Prirodoslovnega društva Slovenije in prav nazadnje za častnega člana naše zveze.

Ogromno svojega časa in energije je posvetil Prirodoslovnemu društvu Slovenije. Zavzet idealist pri propagiranju narave in njenih vrednot se ni nikoli izognil nobeni nalogi, tudi ne tistim drobnim, ki pa vzamejo človeku obilo dragocene energije. Nenehno je sodeloval v društvenem odboru, bil dolga leta njegov tajnik, posebno skrbno se je zavzemal za prirodoslovni časopis *Proteus*. Zlasti pomembno je njegovo delo na področju varstva narave in okolja, saj spada med utemeljitelje slovenske naravovarstvene dejavnosti. Varstvo narave in okolja je vedno pojmoval na sodoben kompleksen način. »Zelena knjiga o onesnaženosti okolja v Sloveniji«, ki je izšla malo pred njegovo smrtjo, je v veliki meri tudi rezultat njegovega neposrednega dela.

Neprecenljivo in ogromno je delo dr. Maksa Wrabra na področju gozdarske fitocenologije. Njegovo študijo »Fitosociologija kot temelj sodobnega gojenja gozdov«, ki je izšla v prvi številki zbornika (tedaj »Izvestij«) gozdarskega inštituta leta 1950 imamo lahko za pionirsko delo. S svojo osebno zavzetostjo, prizadevnostjo in idealizmom je nesebično zbiral okoli sebe mlajše sodelavce, ki so se kasneje sami uveljavljali na tem, danes že kar strokovnem, delovnem področju. Preko sto samostojnih študij, elaboratov, prikazov in analiz o gozdni vegetaciji Slovenije pomeni neprecenljivo vrednost, ki jo bo treba vsekakor še posebej oceniti, ne le s splošnih, ampak tudi z gledišč gozdarstva. Ni ga predela naše domovine, ki se ne bi odražal v neposrednih proučevanjih dr. Maksa Wrabra. Premnogi gozdnogospodarski načrti imajo v svojih uvodnih delih na podlagi njegovih fitocenoloških zaključkov izdelane gojitvene poglede za prihodnje gospodarjenje z gozdovi.

Dr. Maks Wraber je bil glede na svojo znanstveno usmerjenost, zlasti na področju fitocenologije, v prvi vrsti gozdar-biolog, kar je v gozdarski družbi z osebnim ponosom tako pogosto rad poudaril. Lahko trdimo, da skoraj ni gozdarja-gojitelja, ki ga ne bi osebno poznal ali neposredno z njim sodeloval pri delu na terenu. Zato ga tudi sami gozdarji lahko s ponosom štejemo v svoje vrste. Našim gozdnim gospodarstvom, tudi neposredni gozdarski operativi, raziskovalcem s področja gojenja gozdov pa tudi drugim je bil vedno pripravljen pomagati z napotki in nasveti. Še posebej pa se bomo gozdarji spomnili dr. Maksa Wrabra s številnih, tudi najprominentnejših strokovnih ekskurzij, ki jih je vodil ali na njih sodeloval v okviru naših znanstvenih institucij pa tudi naše zveze in posameznih društev. Zaradi svojega bogatega in temeljitega znanja tujih jezikov je bil nepogrešljiv strokovni pa tudi duhovni vodja zlasti tedaj, ko so se udeleževali ekskurzij gostje iz tujih dežel, ki so mu pri tem dali vedno vse priznanje.

A pri vsem tem je bil dr. Maks Wraber predvsem vedno in povsod človeška osebnost, ki ji je težko najti primere. Osebno pošten, dosleden in trden v svojih nazorih je vedno spoštoval svojega nasprotnika in ga cenil kot človeka. Spoštoval je njegovo mnenje in bil kljub nasprotnim glediščem lahko z njim prijatelj, vedno pripravljen sodelovati in pomagati. V sodobnem, nenaravnem in včasih izrojenem svetu so osebnosti kot je bil dr. Maks Wraber gotovo svetla luč. Poznan in priznan v domovini in tujini pa je vedno ohranil svojo osebno skromnost in do zadnjega v težki bolezni vdanost v večne zakonitosti, ki uravnavajo naše bitje in nehanje.

Milan Ciglar

SLOVENSKI DOKTORJI GOZDARSKIH VED

902.1

Na željo nekaterih naših bralcev objavljamo seznam slovenskih doktorjev gozdarskih ved z nekaj osnovnimi podatki. Pri vrstnem redu doktorantov smo upoštevali datum promocije. O prihodnjih promocijah bomo naše bralce obveščali sproti.

RUDOLF PIPAN

Rojen 21. 4. 1895 na Črnem vrhu nad Idrijo. Diplomiral na gospodarsko-gozdarski fakulteti v Zagrebu leta 1922. Od leta 1922 do 1937 je služboval pri Imovni općini križevački v Bjelovaru in sicer najdlje kot šef gozdne uprave v Čazmi. Od leta 1937 do 1941 je bil premeščen v ministrstvo za gozdove in rude v Beogradu in bil zadolžen za urejanje zasebnih gozdov. Po osvoboditvi je deloval v raznih ministrstvih pristojnih za gozdarstvo v Beogradu do leta 1947. Od tedaj dalje do upokojitve je služboval v Ljubljani pri republiških ustanovah pristojnih za gozdarstvo. Doktoriral je na Gozdarski fakulteti v Zagrebu leta 1937. Naslov doktorske disertacije: Teorija vrijednosti.

VLADO TREGUBOV

Rojen 7. 1. 1905 v Petrogradu (zdaj Leningrad, ZSSR). Študiral je na agronomski fakulteti v Zagrebu in Wageningenu (Nizozemska) od 1925 do 1931, nato na višji gozdarski šoli v Nancyu (Francija) od leta 1932 do 1934. Služboval je kot asistent na gozdarski fakulteti v Beogradu od 1934 do 1935, nato pa do leta 1943 na raznih mestih v operativi na Hrvaškem in v Bosni.